

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **I.K.** oskarżonej z art. 212 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 7 listopada 2025 r.
skargi obrońcy
od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie
z 27 lutego 2025 r. sygn. akt VII Ka 1023/24,
uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Olsztynie
z 29 października 2024 r. sygn. akt II K 1696/23
i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,
na podstawie art. 539e § 1 i 2 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić skargę,**
- 2. obciążyć oskarżoną I.K. kosztami postępowania skargowego,**
- 3. nie uwzględnić wniosku pełnomocnika oskarżycielki prywatnej K.B. o zasądzenie od oskarżonej na rzecz oskarżycielki posiłkowej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu skargowym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z 29 października 2024 r. sygn. akt II K 1696/23, uznał I.K. za winną czynu polegającego na tym, że w dniu 21 kwietnia 2023 r. w O. w miejscu publicznym znieważyła pokrzywdzoną K.B. w jej

obecności poprzez kierowanie pod adresem pokrzywdzonej wyzwisk, słów powszechnie uznawanych za wulgarne, tj. o przestępstwo z art. 216 § 1 k.k. i za to skazał ją na karę grzywny w wysokości 40 (czterdziestu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 20 (dwadzieścia) złotych.

Wyrok ten zaskarżył pełnomocnik oskarżycielki prywatnej, który w wywiedzionej apelacji podniósł zarzuty: obrazy prawa materialnego (pkt. 1. apelacji) – art. 212 § 1 i 2 k.k. (ppkt a) i art. 216 § 2 k.k. (ppkt b); obrazy prawa procesowego (pkt 2. apelacji) – art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 177 § 1 k.p.k. (ppkt a) i b), - art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 175 § 1 k.p.k. (ppkt c), - art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 59 § 1 k.p.k. (ppkt d), - art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 393 § 3 k.p.k. (ppkt e), - art. 170 § 2 i 4 k.p.k. (ppkt f); błędu w ustaleniach faktycznych (pkt 3. apelacji).

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z 27 lutego 2025 r. sygn. akt VII Ka 1023/24 uchylił zaskarżony wyrok Sąd Rejonowy w Olsztynie i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Skargę od powołanego wyżej wyroku sądu odwoławczego wniósł obrońca I.K. W skardze zarzucił, iż naruszenie przepisu art. 437 § 2 k.p.k. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na uchyleniu w całości zaskarżonego wyroku do ponownego rozpoznania z powodu konieczności przeprowadzenia przewodu sądowego w całości, podczas gdy z jego uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego wynika, iż w toku kontroli zakwestionował on wyłącznie ocenę dowodów w postaci zeznań dwóch świadków – M.M. oraz N.S. Tymczasem konieczność ponownej oceny dowodów przez sąd I instancji nie mieści się w kręgu podstaw wydania przez sąd odwoławczy wyroku kasatoryjnego (*uchwała Sądu Najwyższego z 22 maja 2019 r. sygn. akt I KZP 3/19*).

W pisemnej odpowiedzi pełnomocnik oskarżyciela prywatnego wniósł o nieuwzględnienie skargi.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga okazała się niezasadna, stąd w myśl art. 539e § 2 in *princ.* k.p.k.,

podlegała oddaleniu. Nie można zgodzić się z autorem środka zaskarżenia, że wydanie orzeczenia kasatoryjnego przez Sąd Okręgowy w Olsztynie nastąpiło z obrazą przepisów regulujących postępowanie drugoinstancyjne. Przepis art. 437 § 2 k.p.k. kataloguje przyczyny uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Stosownie do jego treści wynika, iż uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Skoro tak, to – pomijając tu odrębną podstawę skargi przeciwkasatoryjnej w postaci naruszenia art. 439 k.p.k., gdyż w rozpatrywanej sprawie na nią się nie powołano – zadaniem obrońcy było wykazanie w skardze, że *in concreto* nie wystąpiła żadna ze wskazanych przyczyn do wydania orzeczenia uchylającego z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Tego obrońcy w przedmiotowej sprawie nie udało się skutecznie uczynić. Z uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 22 maja 2019 r. sygn. akt I KZP 3/19 (OSNK 2019, z. 6, poz. 31), w sposób jednoznaczny wynika bowiem, że konieczność ponownego przeprowadzenia przewodu sądowego w całości, w szczególności postępowania dowodowego, powinna być oceniana nie tylko w aspekcie ilościowym, czyli w odniesieniu do każdego dowodu, ale także w aspekcie jakościowym. Dla ponowienia całego postępowania wystarczające jest stwierdzenie, iż skutkiem nieprawidłowego przeprowadzenia części dowodów jest niemożność poddania analizie tych prawidłowo przeprowadzonych. W realiach niniejszej sprawy wskazana wadliwość dotyczy sposobu procedowania w zakresie oceny dowodu z zeznań świadków M.M. oraz N.S., pozostających w wyraźnej sprzeczności, albowiem dokonanej z pominięciem logicznej wymowy treści rozmowy pokrzywdzonej z wymienionym, przedstawionej nagraniem odtworzonym na rozprawie, co w rezultacie niewątpliwie mogło mieć wpływ na kształt przyjętych wyrokiem ustaleń faktycznych i rzutować na treść wyroku. Rację ma zatem sąd odwoławczy, iż nieodzowne jest dokonanie ponownej kompleksowej analizy całości materiału dowodowego, z uwzględnieniem nie tylko rozbieżności w zeznaniach wskazanych świadków, ale i wskazań świadka G.R., mających usprawiedliwiać zachowanie oskarżonej względem pokrzywdzonej oraz przeprowadzeniem

dowodów wskazanych w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku, bez czego prawidłowe orzeczenie w przedmiocie odpowiedzialności karnej I.K. nie jest możliwe. Taka natomiast sytuacja powoduje konieczność ponowienia przewodu sądowego w całości.

Uwzględniając całokształt poczynionych w niniejszym uzasadnieniu rozważań i stwierdzając, że sąd odwoławczy nie naruszył dyspozycji art. 437 § 2 zd. 2 *in fine* k.p.k., należało orzec jak na wstępie.

Powyższe implikowało także obciążenie oskarżonej kosztami postępowania skargowego.

Z kolei zawarty w odpowiedzi na skargę wniosek pełnomocnika oskarżycielki prywatnej o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów ustanowienia pełnomocnika z wyboru, jest przedwczesny. Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie, postępowanie skargowe nie jest postępowaniem kończącym postępowanie karne, skoro przesądza ono jedynie na jakim etapie to postępowanie karne będzie się dalej toczyło. Z tego powodu w orzeczeniu w przedmiocie skargi Sąd Najwyższy nie powinien orzekać co do kosztów zastępstwa procesowego (pełnomocnika z wyboru), który reprezentuje przecież oskarżycielkę prywatną w toku całego postępowania. Koszty te powinny być rozliczone w orzeczeniu kończącym postępowanie karne, zgodnie z przepisem art. 626 § 1 k.p.k. (*tak, słusznie: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2024 r., I KS 36/24; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2024 r., IV KS 13/24; zob. także D. Świecki, [w:] Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, red. D. Świecki, LEX/el 2025, t. 38-40 do art. 539a).*

[WB]

[a.ł]

